



**Complexnummer: 519410**

Smallepad 5  
3811 MG Amersfoort  
Postbus 1600  
3800 BP Amersfoort  
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56  
E info@cultureelerfgoed.nl

#### Complexnaam

Schweer bey der Becke Stichting

#### Aantal complexonderdelen

4

#### Monumentnummers van complexonderdelen

519411, 519412, 519413, 519414

#### Woonplaats

Dieren

#### Gemeente

Rheden

#### Provincie

Gelderland

#### Locatie van het hoofdobject

Harderwijkerweg 136, 6952 AM te Dieren

#### Complexomschrijving

##### Inleiding

Dit uitzonderlijk fraaie en monumentale carré-vormige complex woningen kwam in de jaren 1910-13 tot stand in opdracht van de Nederduitsch Hervormde Gemeente van Amsterdam naar aanleiding van een schenking van de op de tegenoverliggende begraafplaats begraven Amsterdammer C.H.H. Schweer bey der Becke (1827-1905). Deze had tijdens zijn leven aan het huidige Rembrandtplein een bakkerswinkel doch verdiende zijn geld vooral in de beurs- en onroerendgoedhandel.

De beschermde complexonderdelen zijn: Woningen met kapel en regentenkamer (monumentnummer 519411); hekwerk met entree (monumentnummer 519412); de tuinaanleg (monumentnummer 519414); de pomp in de tuin (monumentnummer 519413).

De aanbesteding van het ten oosten van de Harderwijkerweg gelegen complex vond plaats op 20 november 1911 om 12.00 uur in het voormalige hotel Westhoff aan het Stationsplein. De laagste inschrijver was de Dierense aannemer Boerman die het karwei voor f119.331,- wilde klaren. Vijf zesde deel van de ruim dertig woningen was bedoeld voor tot de Hervormde Gemeente te Amsterdam behorende Amsterdammers van zestig jaar en ouder. De overige woningen waren bestemd voor leden van de Hervormde Gemeente te Dieren. Het complex is gebouwd in de Nieuw-Historiserende stijl. De architectuur van de gebouwen sluit aan bij die van in de late 17de en 18de eeuw gebouwde hofjes in steden als Amsterdam en Haarlem. De bouwkunst uit deze tijd stond in de eerste decennia van de 20ste eeuw sterk in de belangstelling en diende geregeld als inspiratiebron voor woonhuizen, villa's en overheidsgebouwen. De ontwerper van het complex, de bekende architect C.B. Posthumus Meyjes (1859-1922), bouwde o.a. de arbeiderswoningen in het

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



Snouck van Losenpark in Enkhuizen. Opmerkelijk is dat hoewel het complex zich ten tijde van de bouw in een landelijke omgeving bevond, vastgehouden werd aan de opzet zoals deze gebruikelijk was in de steden. Tot het complex behoort een kerkje.

De kleuren mintgroen en zachtgeel waarin de van oorsprong aanwezige luiken en deuren zijn geschilderd zijn niet oorspronkelijk. Naar verluidt zijn de oorspronkelijke kleuren standgroen en donkergeel. Aan weerszijden van de toegang van het complex aan de Harderwijkerweg bevindt zich een witgesausde hardstenen kolom waarop de tekst Schweer/ Bey der Becke / Hof. Het complex wordt van de Harderwijkerweg gescheiden door een ruim voorterrein met een boombeplanting waaronder lindebomen, bruine beuk en een trompetboom. Het voorterrein werd evenals de tuin van de binnenhof ontworpen door de bekende tuin- en landschapsarchitect D.F. Tersteeg (1876-1942) en is een bijzonder fraai voorbeeld van de Nieuw-Architectonische tuinstijl. Het ontwerp van de tuin sluit nauw aan bij de architectuur van het complex. Achter de kapel bevinden zich twee populieren.

#### Waardering

##### Architectuurhistorische waarden:

- Het complex is van belang vanwege de bijzondere gave staat, de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp, de detaillering en het bijzondere materiaalgebruik
- Het complex vormt een bijzonder goed voorbeeld van de Nieuw-Historiserende stijl uit de eerste decennia van de twintigste eeuw.
- Het complex is typologisch van belang als een met name voor het oosten van Nederland zeldzaam voorbeeld van een vroeg twintigste eeuws hofje.
- Het complex is van belang vanwege het grotendeels gaaf bewaarde interieur waarbinnen vooral de interieurs van de kapel en de bestuurskamer opvallen.
- Het complex is van belang voor het oeuvre van de bekende architect J.B. Posthumus Meyes. Het complex vormt bovendien een van de weinige voorbeelden van diens werk in de provincie Gelderland.
- Het complex is van belang voor het oeuvre van de bekende tuinarchitect D.F. Tersteeg. De tuin vormt een van de weinige voorbeelden van het werk deze architect in de provincie Gelderland.

##### Stedebouwkundige waarden:

- Het complex vormt evenals de tegeoverliggende begraafplaats een sterk beeldbepalend element aan de Harderwijkerweg dat van groot belang is voor het aanzien van Dieren.

De bouw van het complex is nauw verbonden de ontwikkeling van Dieren-Noord in de eerste decennia van de twintigste eeuw van een agrarisch gebied tot een deel van de bouwde kom met een hoge concentratie sociale woningbouw ten behoeve van de ten noordwesten van de spoorlijn gevestigde en zich vestigende industrie zoals de Gazellefabriek.

##### Cultuurhistorische waarden:

- Het complex is van sociaal-historisch belang als bijzonder voorbeeld van vroeg-twintigste eeuwse bejaardenzorg in Nederland.
- Het complex is van historisch belang als herinnering aan de stichter C.H.H. Schweer bey der Becke.

---

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



## Monumentnummer\*: 519411

|                        |                   |
|------------------------|-------------------|
| Status                 | rijksmonument     |
| Inschrijving register* | 17 september 2001 |
| Kadaster deel/nr       | 82950/105         |

| Woonplaats*    |       | Gemeente*     |        | Provincie* |             |           |         |
|----------------|-------|---------------|--------|------------|-------------|-----------|---------|
| Dieren         |       | Rheden        |        | Gelderland |             |           |         |
| Straat*        | Nr*   | House letter* | Toev.* | Postcode*  | Woonplaats* | Situering | Locatie |
| Harderijkerweg | 136   |               |        | 6952 AM    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 134   |               |        | 6952 AM    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 132 a | a             |        | 6952 AM    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 66    |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 68    |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 70    |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 72    |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 74    |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 76    |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 78    |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 80    |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 82    |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 84    |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 86    |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 88    |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 90    |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 92    |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 94    |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 96    |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 98    |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 100   |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 102   |               |        | 6952 AL    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 104   |               |        | 6952 AM    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 106   |               |        | 6952 AM    | Dieren      |           |         |
| Harderijkerweg | 108   |               |        | 6952 AM    | Dieren      |           |         |

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



| <i>Straat*</i> | <i>Nr*</i> | <i>House letter*</i> | <i>Toev.*</i> | <i>Postcode*</i> | <i>Woonplaats*</i> | <i>Situering</i> | <i>Locatie</i> |
|----------------|------------|----------------------|---------------|------------------|--------------------|------------------|----------------|
| Harderijkerweg | 110        |                      |               | 6952 AM          | Dieren             |                  |                |
| Harderijkerweg | 112        |                      |               | 6952 AM          | Dieren             |                  |                |
| Harderijkerweg | 114        |                      |               | 6952 AM          | Dieren             |                  |                |
| Harderijkerweg | 116        |                      |               | 6952 AM          | Dieren             |                  |                |
| Harderijkerweg | 118        |                      |               | 6952 AM          | Dieren             |                  |                |
| Harderijkerweg | 120        |                      |               | 6952 AM          | Dieren             |                  |                |
| Harderijkerweg | 122        |                      |               | 6952 AM          | Dieren             |                  |                |
| Harderijkerweg | 124        |                      |               | 6952 AM          | Dieren             |                  |                |
| Harderijkerweg | 126        |                      |               | 6952 AM          | Dieren             |                  |                |
| Harderijkerweg | 128        |                      |               | 6952 AM          | Dieren             |                  |                |
| Harderijkerweg | 130        |                      |               | 6952 AM          | Dieren             |                  |                |
| Harderijkerweg | 132        |                      |               | 6952 AM          | Dieren             |                  |                |

| <i>Kadastrale gemeente*</i> | <i>Sectie*</i> | <i>Kadastraal object*</i> | <i>Appartement aanduiding</i> | <i>Grondperceel</i> |
|-----------------------------|----------------|---------------------------|-------------------------------|---------------------|
| Dieren                      | U              |                           |                               | 3555                |

#### *Omschrijving\*\**

##### Omschrijving

Dit WONINGCOMPLEX met KAPEL en REGENTENKAMER is opgezet in carrévorm en heeft één bouwlaag. Op de vier hoeken alsmede in het midden van de noord- en zuidvleugel bevinden zich hoger opgetrokken risalerende paviljoens met geblokte hoekpilasters onder afgeplatte schilddaken.

De middenpaviljoens aan de zijde van de binnenhof hebben ieder een inspringende gevel waarvoor een zuilenportico. De westvleugel wordt doorbroken door een breed smeedijzeren hekwerk waarin de toegang gelegen is met aan weerszijden een zuilenportico. Het linker hoekpaviljoen bevat onder meer de regenten- of bestuurskamer terwijl het rechter hoekpaviljoen de suppoostenwoning bevat. In de as van het toegangshek bevindt zich in de noordvleugel de door een klokkentorentje bekroonde kapel.

De tussen de paviljoens gelegen bouwmassa's zijn voorzien van afgeplatte daken met voor- en achterschild. De daken zijn belegd met gesmoorde kruispannen. De hoger opgetrokken daken van de risalerende hoek- en middenpaviljoens zijn telkens voorzien van vier gemetselde hoekschoorstenen met tentdakvormige rookkappen bekroond door een goudkleurige bol. Op de daken van de tussenliggende woningen bevindt telkens op scheiding tussen twee woningen een gemetselde schoorsteen met een dekplaat. Alle zolders zijn middels deuren met elkaar verbonden zijn zodat er in geval van brand een vluchtroute bestaat.

De gevels zijn opgetrokken in baksteen, gemetseld in kruisverband op een in een hardere baksteen uitgevoerd en een door een rollaag afgesloten trasraam. De risalerende geveldelen worden afgesloten door een architraaflijst, een fries en geprofileerde gekorniste kroonlijst (waarin de goot). De overige gevels worden allen door een geprofileerde kroonlijst afgesloten. De door anderhalfsteens

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



strekken afgesloten vensters zijn voorzien van kruiskozijnen met telkens twee enkelruits draairamen en twee vierruits van kathedraalglas voorziene bovenlichten (hierna nog slechts als venster aangeduid). De onderramen zijn van oorsprong voorzien van luiken. De lekdorpels zijn uitgevoerd in hardsteen. De ingangen van de woningen, voorzien van tweedelige paneeldeuren, bezitten hardstenen dorpels en neuten en zijn voorzien van zesruits bovenlichten.

De symmetrisch ingedeelde VOORGEVEL van het complex wordt gevormd door een hekwerk met toegangshek dat zicht verleent op de binnenhof met aan weerszijden een vleugel en een hoekpaviljoen. Aan weerszijden van het hekwerk bevindt zich het door een Toscaanse zuil gedragen dakoverstek van de vleugels. Tussen gevel en de zuil bevindt een draaihek. De gevels van beide vleugels bezitten ieder drie vensters. Boven het middelste venster bevindt zich een dakkapel met wangen en een frontonlijst alsmede twee gekoppelde vierruits ramen. De gevels van de risalerende hoekpaviljoens bezitten ieder vijf vensters. Boven respectievelijk het tweede en het vierde venster bevindt zich een dakkapel.

Beide symmetrisch ingedeelde ZIJGEVELS zijn identiek aan elkaar. De risalerende hoekpaviljoens en middenblok bezitten ieder vijf vensters. Zowel boven het tweede als het vierde venster bevindt zich een dakkapel. De twee tussen deze drie blokken gelegen geveldelen bezitten ieder twaalf vensters waarbij zich zowel boven het tweede, vijfde, achtste en elfde venster een dakkapel bevindt.

De symmetrisch ingedeelde ACHTERGEVEL bezit in beide risalerende hoekpaviljoens vier vensters alsmede twee dakkapellen. Het middenblok wordt gevormd door de gevel van de kapel. Deze bestaat uit een brede middentravee met een het hoofdstel doorbrekende tuitgevel die afgesloten wordt door een fronton waaronder een paneel met jaartal 1913. De van geblokte pilasters voorziene travee bezit twee gekoppelde rondboogvensters met traceerwerk en glas-in-lood waarboven een roosvenster. Aan weerszijden bevindt zich een smallere travee met een smal en lager rondboogvenster met glas-in-lood. In de vleugels aan weerszijden van het middenblok bevindt zich direct naast de kapel een dubbele deur met een half rond bovenlicht met traceerwerk. Verder bezit iedere vleugel een negental vensters en drie dakkapellen.

#### De binnenhof

De symmetrisch ingedeelde OOSTELIJKE GEVEL van de binnenhof is symmetrisch ingedeeld. Het middenblok wordt gevormd door de gevel van de kapel. Deze bestaat uit een brede middentravee met een het hoofdstel doorbrekende tuitgevel die afgesloten wordt door een fronton waaronder een paneel met jaartal 1913. De van geblokte pilasters voorziene travee bezit twee gekoppelde rondboogvensters met traceerwerk en glas-in-lood waarboven een roosvenster. Onder deze vensters bevindt zich een paneel met de tekst: Soli Deo Gloria / 1913 9 aug 1963 /in dankbare herinnering / aan / Caspar H.H. Schweer bey der Becke / geb. 11 febr. 1827 - overled. 28 aug 1905 / de milde stichter van deze / gebouwen ter bewoning van / bejaarden allen leden der / Hervormde Gemeente te / Amsterdam en Dieren / aangeboden door bewoners en personeel.

Aan weerszijden bevindt zich een smallere travee met een smal en lager rondboogvenster met glas-in-lood. In de vleugels aan weerszijden van het middenblok bevindt zich direct naast de kapel een dubbele deur met een half rond bovenlicht met traceerwerk. Verder bezit de linker vleugel uiterst links een door een segmentboog afgesloten portiek waarin zich de ingangen van twee woningen bevinden. Aansluitend bezit de gevel van links naar rechts: een vierruits toiletraampje; een ingang; vier vensters; een deur; twee toiletraampjes; een ingang en twee vensters. De rechter vleugel is spiegelbeeldig ingedeeld. Boven beide vleugels bevinden zich drie dakkapellen.

De NOORDGEVEL vormt nagenoeg het spiegelbeeld van de ZUIDGEVEL. Iedere gevel is op zichzelf ook weer gespiegeld ten opzichte van

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



een denkbeeldige middenas. Iedere gevel bezit in het midden een inspringend geveldeel ter breedte van twee woningen waarvoor een portico met vier Toscaanse zuilen. Dit geveldeel bezit van links naar rechts een toiletraampje, een ingang, vier vensters, een deur en weer een toiletraampje. In het dakschild bevinden zich enkele dakkapellen. Het links hiervan gelegen geveldeel heeft van links naar rechts: een ingang (in de noordgevel die van de bestuurskamer); twee toiletraampjes; een ingang; vier vensters; een ingang; twee toiletraampjes; een ingang; vier vensters; een deur en een toiletraampje. Het rechts van de portico gelegen geveldeel heeft van links rechts: een toiletraampje; een ingang; vier vensters; een ingang; twee toiletraampjes; een ingang; vier vensters; een ingang; twee toiletraampje en in de noordgevel een deur, in de zuidgevel een portiek waarin de ingangen van twee woningen. Boven beide geveldelen drie dakkapellen.

De WESTGEVELS van de beide vleugels aan weerszijden van het toegangshek zijn verschillend ingedeeld. De gevel van de linker vleugel bezit van links naar rechts: twee vensters; een toiletraampje; een ingang en twee vensters. De gevel van de rechter vleugel bezit van links naar rechts: twee vensters; een ingang; twee toiletraampjes; een ingang en een venster. In het bovenliggende dakschild heeft iedere vleugel een dakkapel. De kopgevels van beide vleugels bezitten ieder een zuilenportico met vier Toscaanse zuilen. De gevels zijn symmetrisch ingedeeld en bezitten ieder een ingang met aan weerszijden een venster en in het dakschild een dakkapel.

#### Interieur:

De woningen zijn in de loop der jaren aangepast doch bezitten veelal nog oorspronkelijke interieuronderdelen als paneeldeuren en schoorsteenmantels. De meest gaaf en rijk uitgevoerde interieurs zijn die van de bestuurskamer en de kapel. De bestuurskamer is ter bereiken via een gang met tochtdeur, een marmeren lambrizing en een met zwarte en okerkleurige tegels belegde vloer. De regentenkamer bezit een bijzonder fraaie van pilasters en geprofileerd lijstwerk voorziene schoorsteenmantel en boezem gedragen door twee marmeren zuiltjes. In de boezem bevindt zich een beschilderd paneel voorzien van de wapens van Amsterdam en Rheden en van de volgende tekst: Volgens testamentaire / beschikking van / Caspar Hendrik Herman / Schweer bey der Becke / overleden te Amsterdam 28 augustus 1905 / is door de Diaconie der / Nederduitsch Hervormde Gemeente te Amsterdam / gebouwd de / Schweer bey der Becke Stichting / ingewijd 9 augustus 1913 / Bouwcommissie / H.J. Paris voorzitter / J.E.H. vd Bom vice-voorzitter / H.C. Krom penningmeester / H.W.A. Paans secretaris / P.A. Kloppenburg - M. Lasthuis / J. ten Have - M.J. Beerling / W.F. Prenzler - W.A. van Rooijen / Architect C.B. Posthumus Meyes / Dat uwe ogen open zijn dag en nacht over dit huis. Ook de verlichting en het meubilair zoals een bestuurstafel met negen, van een andere bekleding voorziene, stoelen zijn nog bewaard gebleven. De kerk bezit nog een groot aantal oorspronkelijke stoelen van de Weense firma Fischel. De zittingen zijn voorzien van hierin geperste decoraties met o.a. putti.

#### Waardering

#### WONINGCOMPLEX met KAPEL en REGENTENKAMER.

#### Architectuurhistorische waarden:

- Het woningcomplex is van belang vanwege de bijzondere gave staat, de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp, de detaillering en het bijzondere materiaalgebruik
- Het woningcomplex vormt een bijzonder goed voorbeeld van de Nieuw-Historiserendestijl uit de eerste decennia van de twintigste eeuw.

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



- Het woningcomplex is typologisch van belang als een met name voor het oosten van Nederland zeldzaam voorbeeld van een vroeg twintigste eeuws hofje.
- Het woningcomplex is van belang vanwege het grotendeels gaaf bewaarde interieur waarbinnen vooral de interieurs van de kapel en de bestuurskamer opvallen.
- Het woningcomplex is van belang voor het oeuvre van de bekende architect J.B. Posthumus Meyes. Het complex vormt bovendien een van de weinige voorbeelden van diens werk in de provincie Gelderland.

Stedebouwkundige waarden:

- Het woningcomplex vormt een sterk beeldbepalend element aan de Harderwijkerweg dat van groot belang is voor het aanzien van Dieren.

De bouw van het complex is nauw verbonden de ontwikkeling van Dieren-Noord in de eerste decennia van de twintigste eeuw van een agrarisch gebied tot een deel van de bouwde kom met een hoge concentratie sociale woningbouw ten behoeve van de ten noordwesten van de spoorlijn gevestigde en zich vestigende industrie zoals de Gazellefabriek.

Cultuurhistorische waarden:

- Het woningcomplex is van sociaal-historisch belang als bijzonder voorbeeld van vroeg-twintigste eeuwse bejaardenzorg in Nederland.
- Het complex is van historisch belang als herinnering aan de stichter C.H.H. Schweer bey der Becke.

*Hoofdcategorie*

Cultuur, gezondheid en wetenschap

*Subcategorie*

Sociale zorg, liefdadigheid

*Functie*

Bejaardentehuis



## Monumentnummer\*: 519412

Status rijksmonument  
Inschrijving register\* 17 september 2001  
Kadaster deel/nr 82950/95

Woonplaats\* Gemeente\* Provincie\*  
Dieren Rheden Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving  
Dieren

Kadastrale gemeente\* Sectie\* Kadastraal object\* Appartement aanduiding Grondperceel  
Dieren U 3555

### Omschrijving\*\*

#### Omschrijving

HEKWERK waarin TOEGANGSHEK van de Schweer bey der Beckestichting uit ca. 1912, dat de hof scheidt van het voorplein. Het hek bestaat uit een door hardsteen afgedekte bakstenen plint met hierop, op regelmatige afstand geplaatste, bakstenen kolommen bekroond door hardstenen bollen. Tussen deze kolommen zijn ijzeren spijlenhekken geplaatst. Ter plaatse van de ingang zijn twee kolommen hoger opgetrokken en ieder voorzien van een bekroning in de vorm van een lantaarn. Op de linker kolom is het wapen van Amsterdam aangebracht en op de rechter kolom het wapen van de gemeente Rheden. Beide kolommen worden door een sierlijke smeedijzeren boog met elkaar verbonden. In de boog zijn in smeedijzeren letters de volgende teksten aangebracht: DIA / SCHWEER BEY DER BECKE STICHTING / DIACONIE DER NED. HERV. GEM. TE AMSTERDAM. Tussen de kolommen bevindt zich een dubbel ijzeren draaihek.

#### Waardering

HEKWERK bij de Schweer bey der Becke Stichting.

- Van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een rijk uitgevoerd ijzeren hek waarin toegangshek uit de vroege twintigste eeuw dat opvalt door de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp en het materiaalgebruik.

- Van stedenbouwkundige waarde als essentieel en functioneel onderdeel van het woningcomplex. Het toegangshek is bovendien van bijzonder belang voor het aanzien van het complex.

Hoofdcategorie Subcategorie Functie

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument





Voorwerpen op pleinen en dergelijke

Erfscheiding(D)

Toegangshek

---

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



## Monumentnummer\*: 519413

|                        |                   |
|------------------------|-------------------|
| Status                 | rijksmonument     |
| Inschrijving register* | 17 september 2001 |
| Kadaster deel/nr       | 82950/100         |

|                    |                  |                   |
|--------------------|------------------|-------------------|
| <i>Woonplaats*</i> | <i>Gemeente*</i> | <i>Provincie*</i> |
| Dieren             | Rheden           | Gelderland        |

|                     |                            |
|---------------------|----------------------------|
| <i>Locatiennaam</i> | <i>Locatieomschrijving</i> |
| Dieren              |                            |

|                             |                |                           |                               |                     |
|-----------------------------|----------------|---------------------------|-------------------------------|---------------------|
| <i>Kadastrale gemeente*</i> | <i>Sectie*</i> | <i>Kadastraal object*</i> | <i>Appartement aanduiding</i> | <i>Grondperceel</i> |
| Dieren                      | U              |                           |                               | 3555                |

### *Omschrijving\*\**

#### Omschrijving

Centraal in de binnenhof van het woningcomplex gelegen gietijzeren WATERPOMP. De pomp bevindt zich boven een door regenwater gevoed reservoir. De fraai bewerkte pomp bestaat uit een geprofileerd achthoekig basement met aan één zijde een hiertegen geplaatste spuer. Boven het basement bevindt zich een kandelaberachtige aan de boven- en onderzijde versierde gecanneleerde schacht die bekroond wordt door een bewerkte knop. Aan de bovenzijde van de schacht bevindt zich aan één zijde een zwengel met bol.

#### Waardering

Gietijzeren WATERPOMP.

- Van architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een rijk bewerkte gietijzeren waterpomp uit de vroege twintigste eeuw. De pomp is tevens van belang vanwege de hoogwaardige esthetische kwaliteiten van het ontwerp en vanwege het materiaalgebruik.
- Van stedenbouwkundige waarde als essentieel en functioneel onderdeel van het woningcomplex. De waterpomp is tevens van belang voor het aanzien van de binnentuin van het complex door situering op de kruising van de twee hoofdassen in de tuin.
- Van cultuurhistorische waarde als voorbeeld van een technische ontwikkeling; in casu de watervoorziening in een woningcomplex in de vroege twintigste eeuw waarbij gebruik gemaakt werd van in een ondergronds reservoir opgevangen regenwater.

|                                     |                     |                |
|-------------------------------------|---------------------|----------------|
| <i>Hoofdcategorie</i>               | <i>Subcategorie</i> | <i>Functie</i> |
| Voorwerpen op pleinen en dergelijke | Straatmeubilair     | Pomp           |

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



## Monumentnummer\*: 519414

Status rijksmonument  
Inschrijving register\* 17 september 2001  
Kadaster deel/nr 82950/85

Woonplaats\* Gemeente\* Provincie\*  
Dieren Rheden Gelderland

Locatiennaam Locatieomschrijving  
Dieren

Kadastrale gemeente\* Sectie\* Kadastraal object\* Appartement aanduiding Grondperceel  
Dieren U 3555

### Omschrijving\*\*

#### Omschrijving

TUINAANLEG van het voorplein en de binnenhof naar ontwerp van D.F. Tersteeg (1876-1942). De aanleg van het voorplein wordt gekenmerkt door een centraal aangelegd cirkelvormig plantsoen met een in het midden geplaatste vlaggemast en een viertal bloembedden. Het terrein aan weerszijden van de hieromheen gelegen oprijlaan heeft een voornamenlijk uit diverse boomsoorten bestaande beplanting waaronder lindebomen, een bruine beuk en een trompetboom. De binnenhof heeft een formele aanleg die gekenmerkt wordt door twee elkaar kruisende assen waarvan één as begint bij de ingang en eindigt bij de in de as van de ingang gelegen kapel en een tweede as de verbinding vormt tussen twee zuilenportico's. Op de kruising van de twee assen bevindt zich een gietijzeren waterpomp. De beplanting van de tuin bestaat onder andere uit kegelvormig gesnoeide taxus op de hoeken van de vier door gras omzoomde perken, hulst en rozestruiken.

#### Waardering

TUINAANLEG naar ontwerp van D.F. Tersteeg.

- Van tuinarchitectuurhistorische waarde als goed voorbeeld van een in Nieuw-Architectonische tuinstijl aangelegde tuin. De formele aanleg van de tuin sluit nauw aan bij de architectuur van het complex. De tuin is tevens van belang voor het oeuvre van de bekende tuinarchitect D.F. Tersteeg (1876-1942). De tuin vormt een van de weinige tuinen van zijn hand die niet bij een landhuis of villa zijn ontworpen en dateert uit een periode waarin zijn werk landelijke bekendheid gaat krijgen en de opdrachten gaan toenemen.

- Van stedenbouwkundige waarde als essentieel onderdeel van het complex van de Schweer bey der Becke Stichting. De vrij gaaf bewaarde tuinaanleg is van bijzonder belang voor het aanzien van het hofje.

\* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

\*\* Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument



*Hoofdcategorie*

Kastelen, landhuizen en parken  
Cultuur, gezondheid en wetenschap

*Subcategorie*

Tuin, park en plantsoen  
Sociale zorg, liefdadigheid

*Functie*

Tuin  
Hofje